

بسم رب النور العظيم

طرح قرآنی تسنیم

دوره آموزش فراگیر قرآن کریم

اداره کل فرهنگی و فوق برنامه
دانشگاه پیام نور

مقدمه:

بدون شك، قرآن زيبا ترين و جامع ترين سروده خلقت است كه به آواي وحی بر كرانه بلند عصرها در نسل ها
طنینی جاودانه یافته است. از روزی كه به فرمان جبرئیل امین در كوه حرا صلاي اقرء سر داد و حضرت

محمد(ص) پیام آور الهی این نغمه با شکوه گردید، جهان دل های حقیقت جو را شوری دیگر افتاد چرا که این کتاب راز عشق و زندگی و الگوی جهاد، فداکاری و رمز ابدیت و جاودانگی است. طریقت بندگی و مردانگی و راه و روش اخلاق و سازندگی است. کتابی که همه جایی و همه جانبه است و مرور زمان آیاتش را تازه تر و کاربردی تر می سازد.

قرآن کتاب هدایت و شفای دل انسان، بهترین موهبت خالق هستی، مایه شادابی و نشاط و در یک کلام بهار دل هاست. یادگیری آموزش قرآن کریم و گسترش فرهنگ قرآنی در جامعه به ویژه جهت دانشجویان و آشنایی آنان با این کتاب مقدس الهی از بزرگترین عنایت حق تعالی به انسان می باشد که در زندگی مادی و معنوی اثرات بسیار شگرفی دارد. پیامبر اعظم(ص) می فرمایند: "هر زمان فتنه های فکری و فرهنگی روزگار به شما هجوم آورد و شما را همچون تاریکی شب پوشاند پس تنها چاره و راه نجات شما این است که به قرآن روی آورید." توجه، فراگیری و آموزش مهمترین امانت الهی پیامبر بزرگوار اسلام برای همه ما فرض و لازم می باشد و بی اعتنایی و کم توجهی به آن علاوه بر اینکه در این دنیا همه به ویژه جوانان را گرفتار فتنه ها و شیخون های طراحی شده از سوی دشمنان اسلام می سازد در روز قیامت نیز بایستی پاسخگوی شکایت رسول الله(ص) از امت اسلامی باشیم که می فرمایند:

«یا رب ان قومی اتحدوا هذا القرآن مجراً»

پس بایستی با هم دل هایمان را با کوثر قرآن بشوئیم و روح و روانمان را با آب جاری قرآن تطهیر کنیم. دردهای نهفته مان را با نسخه شفا و رحمت الهی بر مومنان شفا بخشیم با تمسک به قرآن و اهل بیت در پناه مفسر حقیقی زمان حضرت صاحب الزمان(عج) این ظلمت سرای گیتی را با نور قرآن نور افشانی کنیم. این مائیم که چنین رسالتی سنگین بر دوش داریم. این وظیفه ماست که قرائت، حفظ، معنا و تفسیر قرآن را فرا گیریم و با فهم قرآن در آیات الهی تدبیر کرده و فضای قرآنی را در خویشتن و جامعه حاکم نماییم که بوسیله آن و در پرتو عمل به قرآن در یک کلام: «قرآنی شویم».

دانشگاه پیام نور با برگزاری طرح تسنیم " دوره آموزش فراگیر قرآن کریم " زمینه تعلیم و تربیت دانشجویان علاقه مندان به یادگیری علوم قرآنی را به لطف خداوند متعال و عنایات ائمه اطهار علیهم السلام فراهم آورده است. امید است با اجرای آن و پرورش دانشجوی قرآنی در آینده ایی نزدیک شاهد دانشگاه قرآنی که از منویات مقام معظم رهبری است باشیم.

اهداف دوره:

- نشر و اعتلای فرهنگ غنی قرآنی.
- شکوفایی استعداد های درخشان و پرورش نخبگان قرآنی.

- فراگیری علمی و اصولی قرآن کریم.
- ایجاد بستر مناسب جهت رشد و بالندگی اخلاقی، فرهنگی و ...
- آموزش رشته های مختلف قرآنی مورد نیاز دانشجویان.
- آشنایی با علوم قرآنی در حد مطلوب و قابل قبول.

ضوابط و مقررات:

- حضور به موقع و منظم در کلاس های آموزشی و کلیه برنامه های تدوین شده.
- انجام دقیق و کامل فعالیت های غیر حضوری نظیر تحقیق و ...
- مطالعه و سرمایه گذاری جدی جهت برنامه های عملی، کنفرانس ها و ...
- انجام کامل امور محوله و کوشش در فراگیری منظم و هدفمند.
- ۳ جلسه غیبت غیر مجاز به منزله انصراف از دوره و تبعات ناشی از آن به عهده داوطلب خواهد بود.
- در زمان مناسب نسبت به ثبت نام، تعیین سطح، یادگیری و شرکت در آزمون اقدام مقتضی صورت پذیرد.

ویژگی های فراگیران:

- اشتغال به تحصیل در دانشگاه های پیام نور.
- علاقه مند به فراگیری علوم قرآنی.

حوزه برنامه:

دوره در دانشگاه پیام نور تشکیل می گردد و فضای مناسب برای برگزاری کلاس های آموزشی اختصاص می یابد که می تواند کلاس، سالن جلسات و یا آموزش مجازی باشد. به اقتضای محتوا و روش تدریس از وسایل کمک آموزشی بهره گرفته می شود.

بخش اول: آموزش عمومی قرآن کریم (سبک زندگی قرآنی)

سبک زندگی قرآنی در قالب کتاب، نرم افزار، سلسله نشستهای نیازهای جوانان (حضور و مجازی) و... جهت همه
اعضاء دوره ارایه می گردد اهم محتوای آن بدین شرح است:

الف) عرصه ایمان و معرفت

- ۱- چگونگی ارتقای بینش توحیدی به عنوان اصلی ترین و شاکله دین
- ۲- بالا بردن بینش معادی و پرورش روحیه تعبد و تقدس
- ۳- چگونگی انس با قرآن کریم و آشنایی با اسلام ناب محمدی (ص)
- ۴- تبیین راهکارها جهت خودشناسی و تعظیم شعائر و سنتها
- ۵- چگونگی رشد و خودسازی و اغتنام فرصتها
- ۶- معرفی الگوها و اسوه ها و آموزش آداب معاشرت

ب) عرصه تعلیم و تربیت

- ۱- آموزش تفکر و تدبیر به جوان و آشنایی با فلسفه تعلیم و تربیت
- ۲- انس با فرهنگ مطالعه به عنوان مهمترین ابزار نیل به آموزه های دینی
- ۳- ضرورت آشنایی با علوم روز و پایبندی به ارزشها در فهم معارف بشری
- ۴- چگونگی اعتدال در جنبه های عقل و نفس، احساس و عاطفه و طبیعت و غریزه

ج) عرصه فرهنگ و تمدن

- ۱- آشنایی با مشاهیر و فرزندانگان و ملل و مکاتب جهانی
- ۲- جایگاه عبرت آموزی در دین و اهتمام به حاکمیت ارزشها

د) عرصه خانواده

- ۱- آشنایی با ازدواج درست و آسان و اهمیت آن در اسلام
- ۲- جایگاه عفاف و پاکدامنی و توسعه فرهنگ ازدواج
- ۳- شناخت حقوق خانواده و چگونگی تحکیم روابط

ه) عرصه اجتماعی

- ۱- جایگاه امر به معروف و نهی از منکر در دین و آشنایی با روحیه شهادت طلبی
- ۲- جایگاه صلح و نوع دوستی و دشمن شناسی در عرصه روابط
- ۳- روحیه کار و ابتکار و اصل ارتباطات مردمی
- ۴- آشنایی با تعهدات اجتماعی و شناخت حقوق و وظایف

بخش دوم: آموزش تخصصی قرآن کریم (جمال - کمال و دوام قرآن کریم)

انتخاب واحد:

فراگیران پس از ثبت نام و تعیین سطح در کلاس ها شرکت می نمایند و دروس اصلی مورد نیاز را می گذرانند و با انتخاب گرایش ۱۰ واحد اختیاری را در طول دوره اخذ می کنند.

دروس اصلی

ردیف	کد درس	نام درس	واحد	پیش نیاز
۱	۱۱۰۱۱	روخوانی	۲	—
۲	۱۱۰۲۱	روان خوانی	۳	روخوانی
۳	۱۱۰۳۱	تجوید ۱	۳	روخوانی
۴	۱۱۰۳۲	تجوید ۲	۳	تجوید ۱
۵	۱۱۰۴۱	مفاهیم ۱	۳	روان خوانی
۶	۱۱۰۴۲	مفاهیم ۲	۳	مفاهیم ۱
۷	۱۱۰۵۱	حفظ جزء ۳۰	۴	—
۸	۱۱۰۶۱	ترتیل	۴	تجوید ۱ و روان خوانی
۹	۱۱۱۱۱	متدولوژی (روش شناسی)	۵	گذراندن دروس اصلی و حداقل ۱۰ واحد اختیاری
جمع واحد			۳۰	

تذکر: درس متدولوژی (روش شناسی) روش های فراگیری و آموزش ویژه هر گرایش است که ۲ واحد آن عملی و همراه با ارائه پایان نامه می باشد.

دروس اختیاری

ردیف	کد درس	نام درس	تعداد	پیش نیاز
۱	۲۱۰۷۱	صوت و لحن ۱	۴	روانخوانی-تجوید ۱
۲	۲۱۰۷۲	صوت و لحن ۲	۳	صوت و لحن ۱
۳	۲۱۰۳۳	تجوید تکمیلی	۴	تجوید ۲
۴	۲۱۰۵۲	حفظ جزء ۲۹	۳	حفظ جزء ۳۰
۵	۲۱۰۵۳	حفظ جزء ۲۸	۳	حفظ جزء ۲۹
۶	۲۱۰۸۱	حفظ آیات موضوعی	۴	مفاهیم ۱
۷	۲۱۰۹۱	ترجمه قرآن	۴	مفاهیم ۲
۸	۲۱۰۴۳	مفاهیم ۳	۳	مفاهیم ۲
۹	۲۱۰۴۴	مفاهیم ۴	۳	مفاهیم ۳
۱۰	۲۱۱۰۱	تفسیر موضوعی	۴	مفاهیم ۳
		جمع واحد	۳۵	

معرفی استاد راهنما:

پس از ترم اول استاد راهنمای هر عضو مشخص گردیده و انتخاب واحد های اختیاری با نظر، نظارت و امضای استاد راهنما می باشد.

انتخاب گرایش:

هر عضو با مشورت استاد راهنما جهت اخذ واحد های اختیاری، انتخاب گرایش می نماید و از بین سه گرایش: ۱) جمال قرآن (قرائت و تجوید) ۲) کمال قرآن (مفاهیم و تفسیر) و ۳) دوام قرآن (حفظ) یکی را انتخاب می نماید.

تبصره: در صورت تمایل عضو به فراگیری بیشتر در گرایش انتخابی با نظر استاد راهنما وارد طرح نخبه پروری قرآن کریم می گردد.

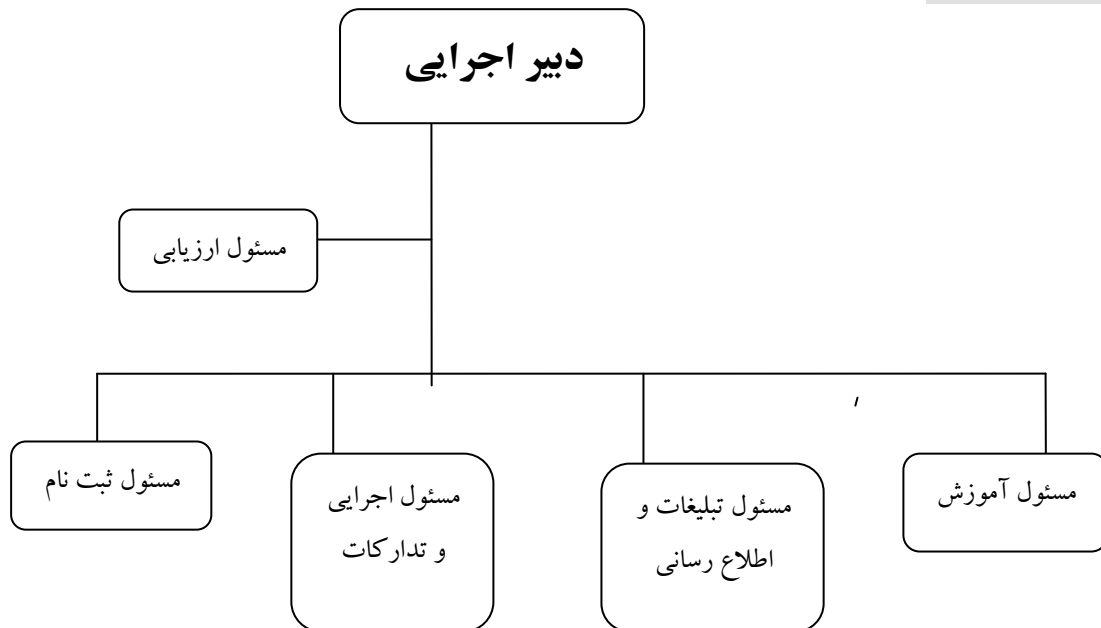
مدارک مورد نیاز:

تکمیل دقیق و کامل فرم ثبت نام و تعهدنامه عضویت در دوره.
تأییدیه احراز شرایط و ویژگی های لازم جهت شرکت در دوره و پر نمودن فرم ارزشیابی و تعیین سطح

زمان بندی دوره:

تقویم زمانی: دوره آموزشی قرآن کریم بصورت ترمی - واحدی و با برنامه ریزی مدون در ۳ ترم در طول سال تشکیل می گردد.

زمان ارزیابی پایانی و خاتمه ترم	زمان شروع	ترم
هفته سوم شهریور ماه	هفته سوم تیرماه	اول
هفته اول دی ماه	هفته دوم مهرماه	دوم
هفته سوم اردیبهشت ماه	هفته سوم بهمن ماه	سوم

اعطای گواهینامه آموزشی:

گواهی پایان دوره به افرادی اعطاء خواهد شد که در دوره شرکت نموده و موفق به کسب حد نصاب نمره مورد قبول در دروس و واحد ها شده و در ارزشیابی امتیاز مورد نظر را کسب نمایند.

فنون، روش ها یا استراتژی های آموزشی

به صورت آموزش مجازی و از راه دور، و یا حضوری؛ پرسش و پاسخ، بحث گروهی و پروژه ای آموزش انجام می گیرد. از روش های دیگر تدریس با توجه به مواد درسی بهره گرفته می شود. بعضی دروس به شکل کارگاهی و برخی از آن ها جلسه ای برگزار می گردد، موضوعات پژوهشی با هماهنگی استاد مربوطه در جلسات مطرح می گردد. کتاب و جزوات درسی در اختیار فراگیران قرار می گیرد و سؤالات و اشکالات آن ها در آخر جلسه توسط استاد پاسخ گفته می شود. تجربیات عملی در زمینه هر درس به بحث، گفتگو، نقد و بررسی گذاشته می شود.

امتیازات و مزایای دوره:

- علاوه بر رشد و ارتقاء مطلوب قرآنی و فرهنگی، انس با کتاب الهی و کسب تجربه و تخصص لازم، جهت فراگیران امتیازات زیر در نظر گرفته می شود:
- ارائه جزوات؛ نرم افزار و کتاب های آموزشی در طول ترم.
- برگزاری بازدید های علمی - فرهنگی و هنری جهت اعضاء.
- برگزاری اردوهای آموزشی، سیاحتی و تفریحی.
- اهداء جوایز به نخبگان و برگزیدگان دوره.
- اعطای کارنامه قبولی در پایان ترم.
- اعطای گواهینامه پایان دوره.
- برگزاری اردوی زیارتی - معنوی عتبات عالیات و مشهد مقدس جهت نخبگان و برگزیدگان دوره.

ارزشیابی دوره

- ❖ در پایان هر ترم آزمون کتبی یا شفاهی از مطالب تدریس شده برگزار می گردد.
- ❖ تحقیق و پژوهش های انجام شده در هر درس توسط اساتید مربوطه بررسی و ارزیابی می گردد.
- ❖ پس از پایان هر ترم نظر خواهی راجع به دوره ترم، اساتید و ... بصورت مکتوب انجام می پذیرد.
- ❖ چند نفر از فراگیران بصورت تصادفی انتخاب و با آن ها راجع به دوره مصاحبه صورت می گیرد.
- ❖ پس از پایان دوره، ارزیابی کامل و جامع از همه ابعاد توسط مسئول ارزشیابی دوره به عمل می آید.

سخن پایانی :

خداوند کامل ترین و زیبا ترین کتاب عالم را برای تنظیم زندگی بشر بر اساس برنامه جامعی که او را به خوشبختی و سعادت دنیا و آخرت می رساند بر مردم زمین فرو فرستاده است پس بیاییم با فراگیری کتاب الهی زندگی خود را بر مبنای پیام های آسمانی کلام خالق هستی برنامه ریزی کنیم تا از برکات عظیم انس و دوستی با این راهنمای انسان از تاریکی و نادانی به سوی نور و آگاهی بهره مند گردیم.